

Lønmodtagerbeskæftigelse fordelt på uddannelsesniveau

Færre ufaglærte job trods fremgang i beskæftigelsen

Siden starten af 2013 har vi oplevet en fremgang i lønmodtagerbeskæftigelsen. AE har undersøgt, hvilke uddannelsesgrupper der har draget fordel af beskæftigelsesfremgangen. Mens beskæftigelsen for ufaglærte i september 2015 var 21.000 fuldtidspersoner lavere end i starten af 2013, lå beskæftigelsen for personer med videregående uddannelser på samme tid godt 33.000 fuldtidspersoner højere end i starten af 2013.

af Analytiker **Emilie Agner Damm**
og stud. scient. oecon. **Troels Lund Jensen**

25. juli 2016

Analysens hovedkonklusioner

- Lønmodtagerbeskæftigelsen blandt 16-64-årige er siden januar 2013 steget med knap 39.000 fuldtidspersoner, når der ses bort fra studerende.
- Trods denne fremgang er beskæftigelsen for ufaglærte faldet med 21.000 fuldtidspersoner.
- Beskæftigelsen er steget for personer med videregående uddannelser, mens beskæftigelsen for faglærte er faldet med 2.000 fuldtidspersoner siden starten af 2013.
- Selv når der tages højde for et faldende antal personer i befolkningen uden anden uddannelse end grundskolen, har der ikke været nogen beskæftigelsesfremgang for denne gruppe.
- Faglærte har haft fremgang i beskæftigelsen, når det ses i forhold til, hvor mange faglærte der er i den arbejdsdygtige alder.

Kontakt

Analytiker

Emilie Agner Damm

Tlf. 33 55 77 15

Mobil 27 35 85 95

ead@ae.dk

Kommunikationschef

Mikkel Harboe

Tlf. 33 55 77 28

Mobil 28 36 87 50

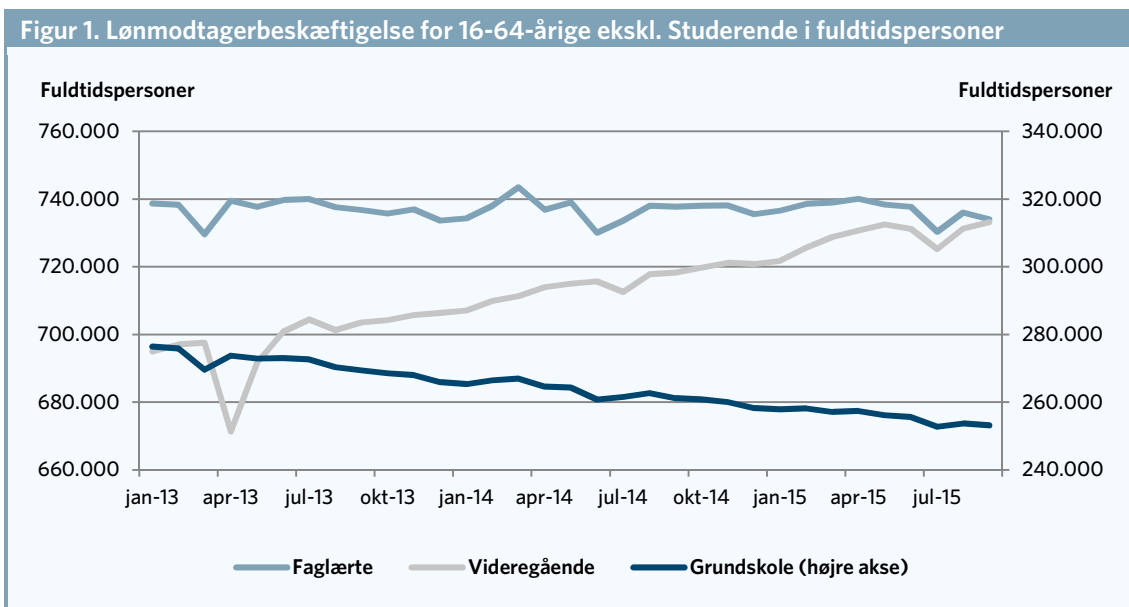
mh@ae.dk

Færre ufaglærte i beskæftigelse

Siden begyndelsen af 2013 har vi set en fremgang i lønmodtagerbeskæftigelsen. Beskæftigelsen for 16-64-årige eksklusiv studerende er fra januar af 2013 til september 2015 steget med knap 39.000 fuldtidspersoner.

AE har undersøgt, hvordan beskæftigelsen har udviklet sig for ufaglærte, faglærte og personer med videregående uddannelser. Personer med en gymnasial eller uoplyst uddannelse samt studerende er udeladt af analysen.

Figur 1 viser udviklingen i lønmodtagerbeskæftigelsen opdelt på uddannelsesniveau. Som det ses har beskæftigelsen siden starten af 2013 været enten konstant eller stigende for alle andre uddannelsesgrupper end for ufaglærte¹.

Anm: Serierne er sæsonkorrigerede og viser fuldtidsbeskæftigelsen for 16-64-årige. Studerende er sorteret fra. Se i øvrigt boks 1 for opgørelse af uddannelsesniveaue og studerende. Personer med gymnasiale uddannelser eller uoplyst uddannelse er udeladt. Beskæftigelsesfaldet i april 2013 skyldes lærerkonflikten.

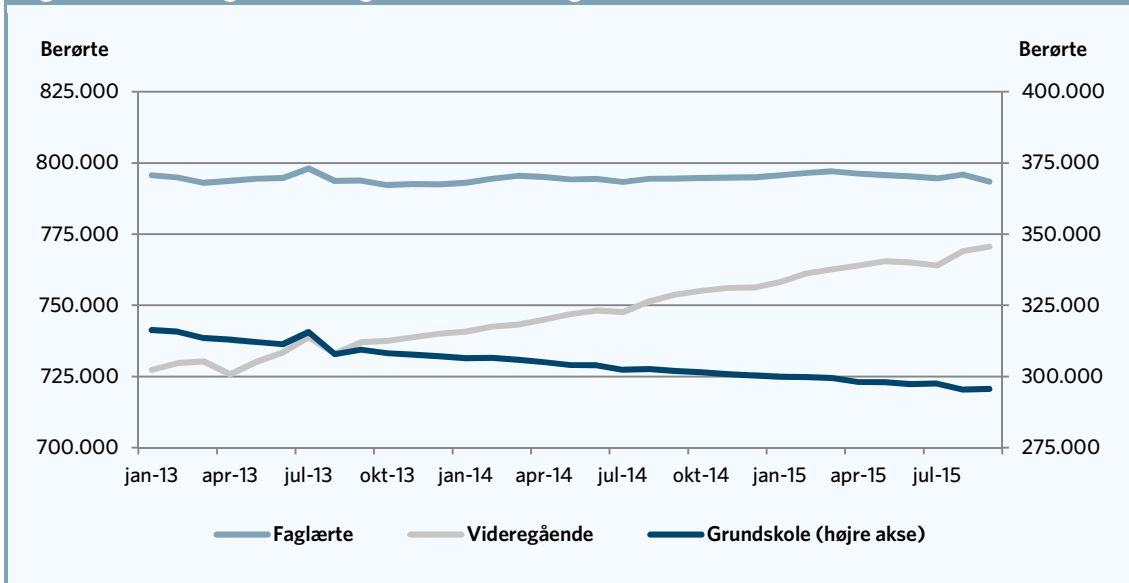
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Målt i fuldtidspersoner er beskæftigelsen for ufaglærte i perioden 1. kv. 2013 til 3. kv. 2015 faldet med 21.000 fuldtidspersoner svarende til en tilbagegang på næsten 8 procent. I den samme periode er beskæftigelsen for faglærte faldet med 2.000, mens beskæftigelsen for personer med videregående uddannelser er steget med 33.000, hvilket er en stigning på 5 procent. Resten af beskæftigelsesfremgangen er sket blandt personer med en gymnasial eller uoplyst uddannelse.

Ser man i stedet på antallet af personer, der i løbet af en måned har været i lønmodtagerbeskæftigelse uden at tage højde for deres timeantal, er billedet det samme. Igen er antallet af beskæftigede uden anden uddannelse end grundskolen faldende, mens beskæftigelsen for personer med videregående uddannelser er stigende. Beskæftigelsen for faglærte har ligget på et stabilt niveau siden den samlede beskæftigelse vendte.

¹ Ufaglærte er her defineret som personer uden anden uddannelse end grundskolen.

Figur 2. Lønmodtagerbeskæftigelse for 16-64-årige ekskl. studerende

Anm: Serierne er sæsonkorrigerede og viser antallet af 16-64-årige personer, der i løbet af en måned har været i lønmodtagerbeskæftigelse uden at omregne til fuldtidspersoner. Studerende er sorteret fra. Se i øvrigt boks 1 for opgørelse af uddannelsesniveaet. Personer med gymnasiale uddannelser eller uoplyst uddannelse er udeladt.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Størst fald i beskæftigelsen for ufaglærte i den offentlige sektor

Ser man på, hvordan beskæftigelsen for ufaglærte i de ti hovedbrancher har udviklet sig, så er der stor forskel. Tabel 1 viser udviklingen fra 1. kvartal 2013 til 3. kvartal 2015. Samlet er beskæftigelsen for denne gruppe faldet med knap 8 procent. Der har været tale om et fald inden for alle hovedbrancher bortset fra bygge- og anlæg.

Omvendt ses den største tilbagegang i beskæftigelsen for ufaglærte inden for offentlig administration, undervisning og sundhed, hvor beskæftigelsen er faldet med over 14 procent svarende til over 9.000 fuldtidspersoner. Det fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Lønmodtagerbeskæftigelse for personer med grundskolen som højeste uddannelse.

	1. kv. 2013	3. kv. 2015	Ændring
	1.000 personer		
Landbrug, skovbrug og fiskeri	5,2	4,7	-0,5
Industri, råstofindustri og forsyningsvirksomhed	52,2	48,7	-3,6
Bygge og anlæg	16,6	17,1	0,5
Handel og transport mv.	78,5	74,6	-4,0
Information og kommunikation	6,2	5,5	-0,8
Finansiering og forsikring	4,4	4,0	-0,4
Ejendomshandel og udlejning	4,7	4,4	-0,3
Erhvervsservice	28,7	27,0	-1,7
Offentlig administration, undervisning og sundhed	67,2	57,8	-9,4
Kultur, fritid og anden service	10,2	9,6	-0,6
I alt	274,1	253,2	-20,9

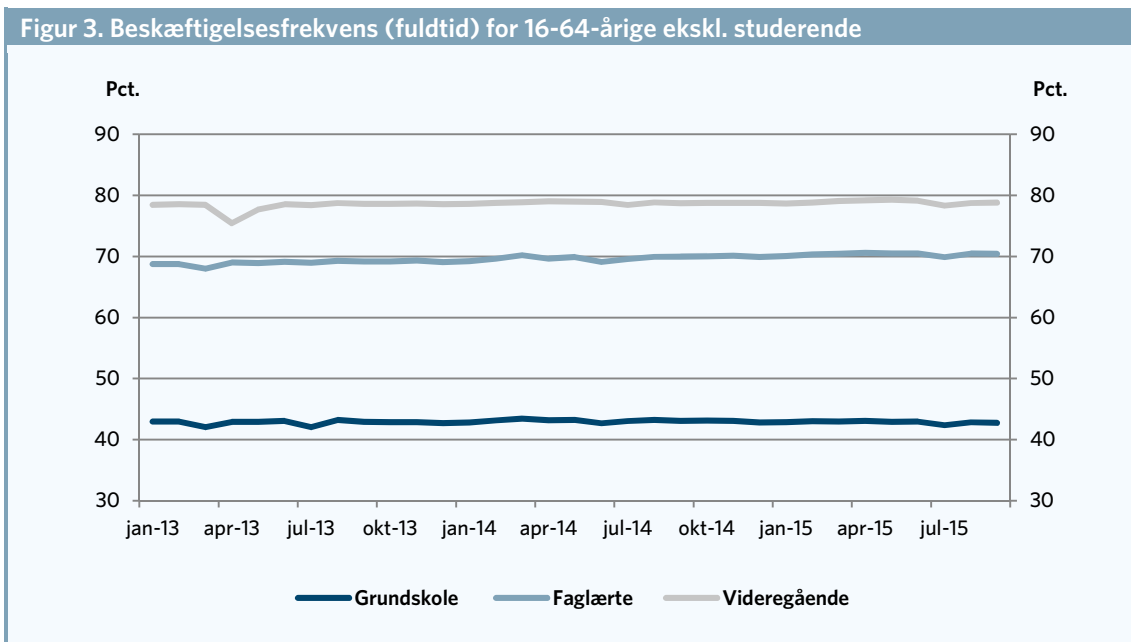
Anm: Serierne er sæsonkorrigerede og viser lønmodtagerbeskæftigelsen for 16-64-årige ekskl. studerende.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Størst relativ beskæftigelsesfremgang blandt faglærte

Hvis man vil se på beskæftigelsesudviklingen relativt til befolkningen, kan man beregne beskæftigelsesfrekvensen, som her måler antallet af fuldtidsbeskæftigede ift. antallet af personer i befolkningen.

Figur 3 viser udviklingen i beskæftigelsesfrekvensen fra januar 2013 til september 2015. Af denne relative beskæftigelsesudvikling, som tager højde for et ændret antal i befolkningen, ses det, at beskæftigelsesfrekvensen har været stigende for faglærte, som altså har haft en konstant beskæftigelse i perioden trods et fald i antallet af faglærte i den arbejdsdygtige alder. Beskæftigelsesfrekvensen har været konstant for ufaglærte og en smule stigende for personer med videregående uddannelser, hvis man ser på ændringen fra 1. kv. 2013 til 3. kv. 2015.

Anm: Serierne er sæsonkorrigerede. Beskæftigelsesfrekvensen er beregnet som fuldtidsbeskæftigede 16-64-årige divideret med antallet af 16-64-årige i befolkningen. Studerende er sorteret fra. Se i øvrigt boks 1 for opgørelse af uddannelsesniveaet. Personer med gymnasiale uddannelser eller uoplyst uddannelse er udeladt.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Omregnes udviklingen i beskæftigelsesfrekvenserne til antal fuldtidspersoner ses det billede, som er vist i tabel 2.

Tabel 2. Beskæftigelsesfremgang ud over befolkningsudvikling, 1. kv. 2013-3. kv. 2015

Beskæftigelsesfremgang ud over befolkningsudviklingen	
1.000 fuldtidspersoner	
Grundskole	0,0
Faglærte	18,3
Videregående	1,5

Anm: Serierne er sæsonkorrigerede og viser lønmodtagerbeskæftigelsen for 16-64-årige ekskl. studerende. Se metodeboks for beregningsmetode af kontrafaktisk beskæftigelsesfremgang.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Tabel 2 viser tydeligt, at personer uden anden uddannelse end grundskole stort set ikke har haft glæde af den generelle beskæftigelsesfremgang siden 2013. Beskæftigelsen var i 3. kvartal 2015 på samme

niveau, som hvis befolkningen i 3. kvartal 2015 havde haft den samme beskæftigelsesfrekvens som i 1. kvartal 2013. Selv når man tager højde for befolkningsudviklingen er det altså personer uden anden uddannelse end grundskolen, der beskæftigelsesmæssigt har været kørt ud på et sidespor.

Helt anderledes ser det ud med beskæftigelsen for faglærte. Fremgangen i beskæftigelsesfrekvensen svarer til en beskæftigelsesfremgang på 18.000 fuldtidspersoner.

Boks 1. Metode

AE har undersøgt udviklingen i lønmodtagerbeskæftigelsen ved at samkøre forskellige registre fra Danmarks Statistik. Populationen er 16-64 årige bosiddende i Danmark på det tidspunkt vi undersøger dem. Studerende er udeladt af analysen. Studerende er defineret som personer, der i den pågældende måned optræder i elevregistret (KOTRE) eller modtager SU ifølge DREAM.

Datagrundlag er BEFK (kvartalsvis), e-indkomst (BFLBRTI), KOTRE samt UDDA. Alt er kørt ned på måneder, og beskæftigelse er omregnet til fuldtidsbeskæftigelse, hvor det er angivet.

For højeste fuldførte uddannelse er benyttet nyeste tilgængelig data fra registre UDDA og KOTRE, således at der for hver måned evalueres om en person har gennemført en ordinær uddannelse (KOTRE), af højere niveau end hidtidige højst fuldførte uddannelse. Højst fuldførte uddannelse er bestemt som den uddannelse af højest niveau fra KOTRE-registret og UDDA-registret, hvor der for okt.-dec. er benyttet UDDA-oplysninger for det efterfølgende år. Det bør noteres, at en stor del af personerne med uoplyst uddannelse er indvandrere, eftersom der ikke er registreret uddannelse for personer, der er indvandret siden 2007.

Befolkningsdata er på kvartaler, hvor befolkning d. 1. i nyt kvartal er benyttet til forrige 3 måneders beskæftigelse. Det betyder, at hvis man ser på d. 1. januar 2015, så skal man optræde med bopæl i Danmark kvartalet før, dvs. 1.okt- 31.dec 2014.

Alle serier er sæsonkorrigerede. Sæsonkorrektionen er foretaget separat for hver af de tre uddannelsesgrupperinger.

Beskæftigelsesfrekvensen måler antallet af fuldtidsbeskæftigede ift. befolkningen. En ændring i beskæftigelsesfrekvensen kan således både dække over et ændret antal personer i beskæftigelse og ændringer i det registrerede antal arbejdstimer pr. person.

Fremskrivning af beskæftigelsesfrekvenser fra 2013 til befolkning i 2015: Ved fremskrivningen i tabel 2 er den kontrafaktiske beskæftigelse fundet ved at gange beskæftigelsesfrekvensen i 1. kvartal 2013 med befolkningen i 3. kvartal 2015. Forskellen mellem den faktiske og den kontrafaktiske beskæftigelse kaldes "Beskæftigelsesfremgang ud over befolkningsudvikling".